

relativt; Examensforbringerne og Examensbedømmelsen kunne ikke andet end rette sig efter, hvad der bliver præsteret. Det kan lidt hjælpe, at Examinatorerne sige: Vi forlange saa og saa Meget; naar slet ingen af Examinanterne er istand til at præstere det; blive de nøde til i Tidens Løb at nedstemme deres Forbringere, og hvis altsaa Skolerne skulde synke ned til et elementairt Standpunkt, er det klart, at det Samme maatte blive Tilfældet med Examen. Vilde man sige, at der behøves slet ingen Examen som Betingelse for Afgang til Universitetet, men at man kan overlade til de Enkelte selv at bedømme, om de kunne følge med ved Universitetsforedragene eller ikke, saa kan der ganske vist være Noget heri; men paa den anden Side vilde en saadan Ordning dog være lidet hensigtsmæssig; thi Universitetslærerne maae bestemt paastaae, at de ikke kunne holde deres Foredrag, naar de maae tage fat paa et Punkt, hvortil Skolen ikke har ført Tilhørerne. Hvis altsaa Skolen ikke fører sine Disciple vidt nok, bliver Universitetet nødt til at gaee længere ned, og Studiet ved Universitetet vil da blive forlænget. — Den væsentligste Grund, man har anført mod Tilbeholdelsen af Metropolitanaskolen, er imidlertid den, at den er altsfor urimelig dyr, og det synes ogsaa ganske klart, at en Skole paa over 200 Elever bør nogenlunde kunne bære sig selv, eller bør ialtsald ikke behøve et Tilskud af 13,000 Rd. om Aaret; men er det Regnestykke ogsaa ganske rigtigt? Jeg har stor Tvivl derom. Naar man siger, at Metropolitanaskolen koster Staten 13,000 Rd. om Aaret, fraregner man for det Første ikke Skolens egen Formue. Skolens aarlige Indtægt er omtrent 4500 Rd., og trækker man denne Sum fra, giver det altsaa et ganske betydeligt Afslag. Jeg vil dog ikke her nærmere indlade mig paa det Spørgsmaal, hvorvidt dette Punkt er rigtigt; men der er derimod en anden Feil i denne Beregning, som jeg maa tillade mig at gøre opmærksom paa. Grunden, hvorfor Metropolitanaskolen er saa kostbar, er den, at dens Lærere ere saa høit lønede; men er det Metropolitanaskolens Feil? Ingenlunde: De lærde Skolers Lærere gageres ikke under Hensyn til den Skole, hvorved de arbeide, men de hen-

føres til en heel større Klasse, i hvilken de lønnes efter Alderstillet, og naar altsaa Metropolitanaskolens Lærere lønnes høiere end andre, er det, fordi de ere de ældste; vare de ikke ansatte ved Metropolitanaskolen, vare de ansatte ved en anden Skole, hvor de bleve lønede paa samme Maade. Det er altsaa ikke rigtigt, naar man siger, at Metropolitanaskolen er dyrere end andre Skoler, fordi dens Lærere ere høiere gagerede; men det er en Selvsølge, at man under Forhold som vore nærværende maa gjøre, hvad man kan, for at spare, og dersom det maatte vise sig, at der bliver holdt daarligt Huus med Skolens Midler, bør der indføres Besparelser. Jeg troer ogsaa, at der maa kunne foretages saadanne Besparelser, og jeg er ganske vis paa, at de paatænkes. Det er her anmeldt, at der skal forelægges os en Lønningsslov, ifølge hvilken Lærernes Andeel i Skolepengene skal falde bort, hvilket vil medføre en ikke ganske ubetydelig Besparelse. Der er ogsaa en anden Besparelse, som jeg troer med Lethed kan og bør foretages. Der er talt om Fripladserne ved Metropolitanaskolen, og deres Antal er stort, ligesom overhovedet ved de kongelige Skoler, ifølge den Bestemmelse, at indtil en Trediedeel af Disciplene i dem har Ret til at nyde fri Undervisning. Man har klaget over den Maade, hvorpaa Fripladserne ere blevne besatte, og man har sagt, at de ikke kom ubemidlede Folks, men væsentlig Embedsmænds Børn tilgode; men den ærede Forslagsstiller bemærkede rigtignok med det Samme, at i Forhold til Disciplantallet ere de Børn, hvis Forældre ere Embedsmænd, meget talrigere end de, hvis Forældre tilhøre andre Classer, og naar der, som han sagde, omtrent er det samme Forhold tilstede med Hensyn til Fripladserne mellem Embedsmænds Sønner og de øvrige, synes det at være aldeles i sin Orden. Det er naturligviis ikke givet, at Embedsstanden alene er den bemidlede Stand i Staten; det er klart, at der blandt Embedsclassen maa findes idetmindste ligesaamange ja formodentlig flere Ubemidlede end blandt de øvrige Classer, og naar man har talt om, at der er optaget saa mange Embedsmænds Sønner, saa er dette ikke steet, fordi man har ifinde at begunstige Embedsmændene,